

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรการศึกษาของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพความเข้มแข็งขององค์กรการศึกษาของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ต่อการแบ่งปันและการปรับตัว ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน อันจะนำไปสู่การเสนอแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรการศึกษาของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน พร้อมกับเสนอแนะแนวทางในการสร้างแผนเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรการศึกษาของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1 วิธีการเตรียมความพร้อมในองค์กร (อปท.) ขององค์กรการศึกษาของชุมชน เมื่อเปิดประชาคมอาเซียน

การวิจัยพบว่า มีทั้งหมด 22 ประเด็น ได้แก่ (1) การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน (2) การอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องต่างๆ เช่น ภาษา/ อาเซียน (3) การอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในเรื่องต่างๆ เช่น ภาษา/ อาเซียน (4) การประชาสัมพันธ์ (5) การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับอาเซียนลงในวิชาเรียน (6) การจัดหางบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (7) การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษา (8) การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการเรียนการสอน (9) การสร้างภาคีเครือข่ายทางการศึกษา (10) การให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาส (11) การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชน (12) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (13) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของชุมชน (14) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของชุมชนในด้านต่างๆ เช่น มุมอาเซียน (15) การจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียน (16) การลงพื้นที่สำรวจความต้องการของชุมชน (17) โครงการโรงเรียนขยายโอกาสในชุมชน (18) การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (19) การส่งเสริมให้ประชาชนอ่านออกเขียนได้ (20) การมีการตรวจสอบข้อมูลบุคลากร (21) การเพิ่มบุคลากรทางการศึกษา และ (22) การสร้างเด็กให้เป็นผู้ประกอบการ

สำหรับแนวทางรับมือการเตรียมความพร้อมในองค์กร (อปท.) ขององค์กรการศึกษาของชุมชน มีทั้งหมด 9 ประเด็น ได้แก่ (1) เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เช่น การจัดหาวิทยากร

เข้ามาให้ความรู้/การพัฒนาด้านการศึกษา (2) ให้ความรู้แก่เด็กต่างด้าวที่ขาดโอกาสทางการศึกษา (3) ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาในชุมชน (4) สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับอาเซียนลงในหลักสูตรการศึกษาของโรงเรียน (5) จัดหางบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (6) ออกพื้นที่ที่ประชาคมทำแผนเสนอความรู้ (7) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ (8) เพิ่มเวลาเรียน (9) ให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กที่ด้อยโอกาส

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ขององค์กรการศึกษาของชุมชน มีทั้งหมด 14 ประเด็น ได้แก่ (1) บุคลากรขาดทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ (2) ขาดวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ (3) ขาดงบประมาณสนับสนุน (4) ระบบการศึกษาไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ (5) ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (6) ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลกับสถานศึกษา (7) ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ (8) รับภาระการศึกษาของเด็กต่างด้าว (9) เด็กในพื้นที่เข้ามาเรียนน้อยลง (10) ขาดการประชาสัมพันธ์ (11) จำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอ (12) โรงเรียนไม่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง (13) ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดและ (14) ขาดวิชาเรียนที่เกี่ยวกับอาเซียน

สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในองค์กร (อปท.) ขององค์กรการศึกษาของชุมชน มีทั้งหมด 10 ประเด็น ได้แก่ (1) ปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษา (2) อบรมให้ความรู้บุคลากร (3) จัดหาครูสอนภาษาต่างประเทศ (4) เพิ่มจำนวนบุคลากร (5) ประสานความร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่เพื่อช่วยกันดูแล (6) การประชาสัมพันธ์ (7) รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการศึกษาในห้องเรียนมากกว่าที่เรียนพิเศษ (8) คัดกรองคุณภาพของผู้เรียน (9) รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการศึกษาในห้องเรียนมากกว่าที่เรียน (10) เพิ่มวิชาเรียนเกี่ยวกับอาเซียน

6.1.2 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนขององค์กรการศึกษาของชุมชน เมื่อเปิดประชาคมอาเซียน

การวิจัยพบว่า มีทั้งหมด 19 ประเด็น ได้แก่ (1) การอบรมให้ความรู้ด้านภาษา/อาเซียน (2) การสร้างโอกาสทางการศึกษา (3) การสอดแทรกหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียนในวิชาเรียน (4) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่น ห้องสมุดชุมชน (5) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (6) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน (7) การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนด้านการศึกษา (8) การฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อย (9) การส่งเสริมด้านเทคโนโลยีให้กับประชาชน (10) การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ (11) การจัดหางบประมาณสนับสนุน (12) การประชาสัมพันธ์ (13) การพัฒนาสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน (14) การเชื่อมโยงศูนย์ความรู้ทางด้านภาษา (15) การบูรณาการการศึกษาพร้อมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (16) การ

พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านอาเซียนในชุมชน (17) การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา (18) การสร้างปราชญ์ชาวบ้าน/ครูภูมิปัญญาและ (19) การสำรวจความต้องการด้านการศึกษาในชุมชน

สำหรับแนวทางรับมือการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนขององค์กรการศึกษาของชุมชน มีทั้งหมด 9 ประเด็น ได้แก่ (1) อบรมให้ความรู้ด้านภาษา/อาเซียน (2) จัดหาวิทยากรมาให้ความรู้ (3) เพิ่มหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับอาเซียน (4) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (5) จัดหางบประมาณสนับสนุน (6) ปรับโครงสร้างการศึกษา (7) ฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อย (8) เพิ่มจำนวนบุคลากรทางการศึกษาและ (9) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนขององค์กรการศึกษาของชุมชน มีทั้งหมด 11 ประเด็น ได้แก่ (1) เด็กและเยาวชนขาดการตื่นตัว/ขาดความร่วมมือ (2) ขาดวิทยากรมาให้ความรู้ (3) เด็กขาดความรู้ทางภาษา (4) ขาดงบประมาณสนับสนุน (5) ขาดแคลนบุคลากรทางการศึกษา (6) เด็กขาดโอกาสทางการศึกษา (7) การศึกษาในเมืองมีคุณภาพมากกว่าในท้องถิ่น (8) สถานศึกษาไม่ได้มาตรฐาน (9) ขาดการเตรียมความพร้อม (10) ขาดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและ (11) บุคลากรขาดความรู้

สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชน ขององค์กรการศึกษาของชุมชน มีทั้งหมด 7 ประเด็น ได้แก่ (1) พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา (2) อบรมให้ความรู้ด้านภาษา/อาเซียน (3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (4) ให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชน (5) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลด้านการศึกษาของหน่วยงานในท้องถิ่น (6) จัดหางบประมาณสนับสนุนและ (7) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.1.3 ความช่วยเหลือที่ต้องการและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการเตรียมความพร้อมขององค์กรการศึกษาของชุมชน

ความช่วยเหลือที่ต้องการและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการเตรียมความพร้อมขององค์กรการศึกษาของชุมชน มีทั้งหมด 4 ประเด็น ได้แก่ (1) เชิญวิทยากรเข้ามาให้ความรู้อาเซียน ความรู้ด้านภาษา และผลกระทบเชิงบวกเชิงลบ รวมถึงโอกาสในการพัฒนาชุมชนหลังเปิดประชาคมอาเซียนและจัดทำคู่มือเผยแพร่ในเรื่องของอาเซียน (2) แนะนำวิธีการเตรียมความพร้อมในการรับมือจากแรงงานต่างด้าว และปัญหาโรคติดต่อ (3) เข้ามาช่วยส่งเสริมและกระตุ้นการท่องเที่ยวในชุมชน และ (4) ประสานความร่วมมือกับผู้นำชุมชนและร่วมหาวิธีแก้ไขร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนในท้องถิ่น

6.1.4 กระบวนการกำหนดกลยุทธ์แผนเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรการศึกษาของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน

การวิจัยเริ่มจากการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในขององค์กร โดยปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในหน่วยงาน ประกอบด้วย จุดแข็งและจุดอ่อน ส่วนปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกหน่วยงาน ประกอบด้วย โอกาสและอุปสรรค จากนั้นทำการระบุประเด็นที่จะนำไปสู่การวางกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการประมวล จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดต่าง ๆ เข้าด้วยกัน หรือ การทำ SWOT matrix เพื่อพิจารณา ปัญหา ช่องว่าง และประเด็น ที่ควรจะต้องกำหนดกลยุทธ์ทั้งในเชิงรับและเชิงรุก และเมื่อมีการนำผลจากการวิเคราะห์สถานการณ์หน่วยงานที่ได้ให้น้ำหนักความสำคัญของปัจจัยภายในมากำหนดกลยุทธ์นั้น ชุมชนได้พิจารณาจากปัจจัยภายในที่มีน้ำหนักความสำคัญมากเป็นลำดับต้น ๆ เพื่อใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ เนื่องจากเป็นปัจจัยเด่นที่ชุมชนเห็นถึงความสำคัญสามารถนำไปพัฒนาเป็นกลยุทธ์ได้ โดยรายละเอียดปัจจัยภายในด้านจุดแข็งที่ชุมชนพิจารณาเลือก คือ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน และด้านจุดอ่อน คือ บุคลากรขาดทักษะและความรู้ ส่วนปัจจัยภายนอกที่จะนำมากำหนดกลยุทธ์นั้น ด้านโอกาส ชุมชนได้พิจารณาเลือก คือ พัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ และด้านอุปสรรค คือ ขาดวิทยากรมาให้ความรู้

จากนั้นทำการกำหนดกลยุทธ์ได้ 4 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) กลยุทธ์พลิกฟื้น (turn around strategies) คือ สถานการณ์ที่หน่วยงานมีปัจจัยภายในด้อยแต่ปัจจัยภายนอกเอื้อ โดยสร้างกลยุทธ์จาก โอกาส (opportunity) และจุดอ่อน (weakness) ในลักษณะการใช้โอกาสจากภายนอกมาปิดจุดอ่อนภายใน ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนได้ใช้กลยุทธ์พลิกฟื้น คือ อปท. พัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ อบรมให้ความรู้และทักษะแก่บุคลากร (2) กลยุทธ์ตัดทอน (retrenchment strategies) คือ สถานการณ์ที่หน่วยงานมีปัจจัยภายนอกจุดและปัจจัยภายในด้อย โดยสร้างกลยุทธ์จาก อุปสรรค (threat) และจุดอ่อน (weakness) ในลักษณะการหลบหลีกอุปสรรคและปิดจุดอ่อนภายใน ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนได้ใช้กลยุทธ์ตัดทอน คือ อปท. จัดวิทยากรมาให้ความรู้แก่บุคลากร (3) กลยุทธ์เชิงรุก (aggressive strategies) คือ สถานการณ์ที่หน่วยงานมีปัจจัยภายนอกเอื้อและปัจจัยภายในเด่น โดยสร้างกลยุทธ์จาก โอกาส (opportunity) และจุดแข็ง (strength) ในลักษณะการใช้โอกาสจากภายนอกประสานกับจุดแข็งภายใน ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนได้ใช้กลยุทธ์เชิงรุก คือ อปท. สนับสนุนการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ และ (4) กลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ (stability strategies) คือ สถานการณ์ที่หน่วยงานมีปัจจัยภายในดี แต่มีปัจจัยภายนอกไม่เอื้ออำนวย โดยสร้างกลยุทธ์จาก อุปสรรค (threat) และจุดแข็ง (strength) ในลักษณะการหลบหลีกอุปสรรคและใช้จุดแข็งภายใน ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนได้ใช้กลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพ คือ อปท. สนับสนุนวิทยากรมาให้ความรู้และช่วยในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน

หลังจากที่ชุมชนทราบกลยุทธ์ทั้ง 4 ประเภทข้างต้น ชุมชนได้นำไปจัดทำแผนการดำเนินงานแผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรการศึกษาของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน โดยจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่ได้สร้างไว้ เป็นการนำแผนไปสู่การดำเนินงาน ซึ่งโครงการขององค์กรการศึกษาของชุมชน ที่ให้ชุมชนเข้าร่วมงานวิจัยครั้งนี้ ได้จัดทำ “โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่ต้นแบบอาเซียนศึกษา” เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงาน/ชุมชนรับรู้และเข้าใจเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2560 และเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ (ด้านภาษา ด้านสื่อเทคโนโลยี และสื่อประชาสัมพันธ์) ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของข้าราชการ รวมทั้งเพื่อสร้างเครือข่ายกับประชาชนในการขับเคลื่อนการเป็นประชาคมอาเซียน โดยโครงการดังกล่าวได้ผ่านการจัดทำแผนงานและโครงการผ่านเทศบัญญัติขององค์กรชุมชน และได้รับงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2560 ซึ่งโครงการวิจัยในระยะต่อไปจะได้ดำเนินการปฏิบัติการและติดตาม ประเมินผล เพื่อให้เกิดผลสมบูรณ์ของกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มเกษตรกรในชุมชน ในกรอบประชาคมอาเซียน ซึ่งจะเป็ต้นแบบให้กับชุมชนอื่นต่อไป

6.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรการศึกษาของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ปีที่ 3” อาศัยแนวคิดกระบวนการวิเคราะห์ SWOT ของนันทยา หุตานุวัตรและคณะ (2545) ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกจากวิธีการเตรียมความพร้อมที่เกิดจากการเปิดอาเซียนขององค์กรการศึกษาของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งการวิจัยพบว่า จุดแข็งของการบริหารจัดการที่สำคัญ คือ พัฒนาศักยภาพสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน จุดอ่อน คือ บุคลากรขาดทักษะและความรู้ ด้านโอกาสชุมชนได้พิจารณาเลือก คือ พัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพและด้านอุปสรรค คือ ขาดวิทยากรมาให้ความรู้ ทั้งนี้ การวิจัยได้นำเอาศักยภาพของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ดังกล่าว มาสร้างเป็นกลยุทธ์ในการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน โดยใช้แนวคิดของจินตนา บุญบงการ และณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2546) ได้กลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน 4 แบบ คือ (1) กลยุทธ์พลิกฟื้น คือ อปท. พัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ อบรมให้ความรู้และทักษะแก่บุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของวิระศักดิ์ สมยานะ (2549) ศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ปี 2549 โดยผลการศึกษากล่าวว่า องค์กรควรจัดทำแผนการดำเนินงานให้ตรงกับวิสัยทัศน์ขององค์กร เพื่อจัดทำโครงการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแผนงาน (2) กลยุทธ์ดัดทอน คือ อปท. จัดวิทยากรมาให้ความรู้แก่บุคลากร (3) กลยุทธ์เชิงรุก คือ อปท. สนับสนุนการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ และ (4) กลยุทธ์

การรักษาเสถียรภาพ คือ อปท. สนับสนุนวิทยากรมาให้ความรู้และช่วยในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน ซึ่งกลยุทธ์ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีวีวิไลฐ์ มูลงามกุลจ์ และคณะ (2556) ศึกษาเรื่องเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง ผู้ประชาคมอาเซียน ผลการศึกษากล่าวว่าปัจจัยด้านงบประมาณและการจัดการมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเตรียมความพร้อม องค์การควรวางแผนการบริหารงานตามความเหมาะสมของพื้นที่ เน้นการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน

การวิจัยครั้งนี้ได้ปรับแนวคิดของปกรณัม ปรีชากร (2545) ซึ่งเดิมใช้วิธีการในการวางแผนกลยุทธ์ 10 ขั้นตอน โดยปรับให้เหมาะสมกับชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน (2) ระบุประเด็นที่จะนำไปสู่การวางแผนกลยุทธ์ เป็นการประมวล จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดต่าง ๆ เข้าด้วยกัน หรือ การทำ SWOT matrix เพื่อพิจารณา ปัญหา ช่องว่าง และประเด็น ที่ควรจะต้องกำหนดกลยุทธ์ทั้งในเชิงรับและเชิงรุก (3) การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการจัดทำข้อเสนอในรูปแบบของทางเลือกต่าง ๆ ที่ควรจะต้องดำเนินงาน ทั้งในส่วนของการประจำและงาน โครงการ การศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ การจัดสรรทรัพยากร และการจัดทำเอกสารแผน (4) วิธีการพัฒนาศักยภาพขององค์กรการศึกษาของชุมชน และ (5) ผลการพัฒนาศักยภาพความเข้มแข็งขององค์กรการศึกษาของชุมชน เป็นขั้นตอนท้ายสุดที่มีความสำคัญ เพราะในการประเมินผลจะนำข้อมูลไปใช้สำหรับการปรับกลยุทธ์และแผนต่อไป โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงาน จนเกิดผลสัมฤทธิ์เชิงรูปธรรม

สอดคล้องกับแนวคิดของชัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ (2546) และ John M. Bryson (1995) ซึ่งอธิบายว่าการบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือเป้าประสงค์ตามพันธกิจ (mission) หรือภารกิจขององค์กร โดยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะผู้ที่ได้ผลประโยชน์จากองค์กร (stakeholders) ซึ่งในระยะต่อไปของการวิจัยเรื่องแผนกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ต้องพัฒนาไปให้ถึงระดับปฏิบัติการ มีการติดตาม ประเมินผล เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์จนเป็นต้นแบบ (Best Practice) ให้กับชุมชนอื่นต่อไป

6.3 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงวิธีการเตรียมความพร้อมขององค์กรการศึกษาของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน จนสามารถจัดทำเป็นกลยุทธ์การเพิ่มขีด

ความสามารถดังกล่าวได้อย่างชัดเจน ซึ่งหากองค์กรการศึกษาของชุมชนนำไปปรับประยุกต์ใช้ตามบริบทของท้องถิ่น จะเกิดกระบวนการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความร่วมมือจากทุกส่วนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป การวิจัยและพัฒนาองค์กรการศึกษาของชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ทั้งในแนวดิ่งและแนวขวาง ซึ่งแนวดิ่ง ได้แก่ การพัฒนาครู/บุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนพัฒนาหลักสูตร ฯลฯ ส่วนแนวขวาง ได้แก่ การสร้างเครือข่ายร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

